

Report z dotazníkového šetření: AI v praxi

Autor: Jakub Chabr, koordinátor české sítě Nadace Anny Lindh
chabr@iir.cz

1. Úvod

Tento report představuje výsledky dotazníkového šetření realizovaného v rámci české sítě Nadace Anny Lindh (ALF) jako součást projektu *AI v praxi*. Cílem bylo zmapovat, jak je umělá inteligence (AI) vnímána, využívána a reflektována v každodenní práci členských organizací české sítě ALF.

Dotazníkové šetření navazuje na poznatky získané během fokusní skupiny, která se konala dne 11. února 2026 a pomohla identifikovat klíčová témata. Dotazníkové šetření témata dále rozvinulo.

Celkem se anonymizovaného dotazníkového šetření zúčastnilo **31 respondentů a respondentek** ([kompletní data viz Google formulář](#)). Výsledky poskytují přehled o současné praxi, vnímaných přínosech, překážkách i etických otázkách souvisejících s využíváním AI. Načrtává též potřeby a priority členstva české sítě ve vztahu k AI a jejímu užívání.

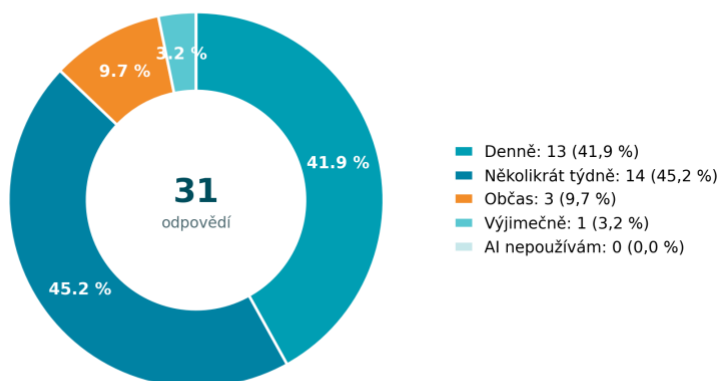
2. Každodenní využití AI

Lze říct, že nástroje AI jsou v každodenní práci organizací již hluboce ukotveny. Jasná většina respondentstva uvádí jejich časté využívání: 41,9 % používá AI denně a dalších 45,2 % několikrát týdně, což znamená, že téměř 87 % respondentů využívá AI alespoň jednou týdně.

Obrázek 1

Jak často používáte nástroje umělé inteligence (AI)?

31 odpovědí

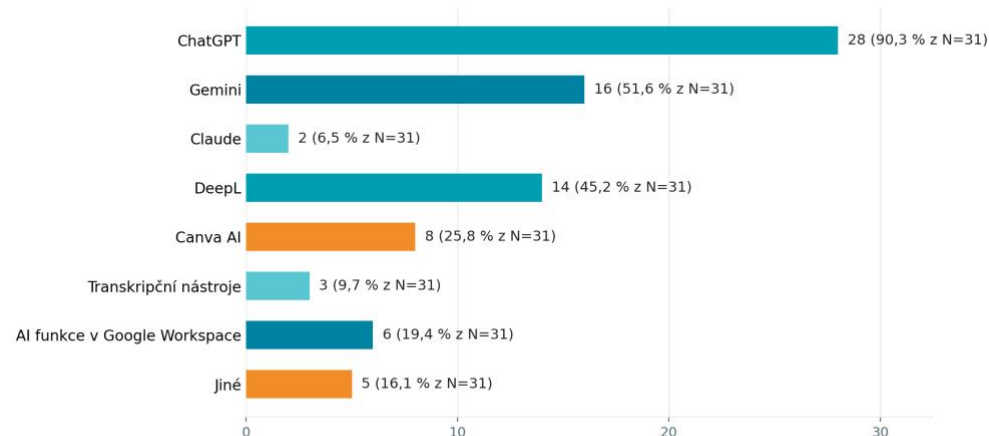
Většina respondentstva (71 %) dále AI označuje za důležitý podpůrný nástroj, zatímco dalších 25,8 % ji vnímá jako doplňkový nástroj. Pouze jediný respondent označil AI za klíčový nástroj své práce. Výsledky tak ukazují, že AI je široce rozšířená, avšak především v podpůrné, nikoli centrální roli.

Nejčastěji používanými nástroji jsou ChatGPT (90,3 %), Google Gemini (51,6 %) a DeepL (45,2 %). Respondentstvo dále uvádělo také nástroje jako Canva AI (25,8 %) nebo AI funkce v Google Workspace (19,4 %). V této otázce bylo možné vybrat více možností současně; uvedená procenta proto představují podíly z celkového počtu respondentů, nikoli vzájemně se vylučující odpovědi.

Obrázek 2

Jaké AI nástroje používáte?

31 odpovědí · možnost vybrat více odpovědí

Procenta jsou vypočítána jako podíl ze všech respondentů (N=31).

Odpovědi v kvalitativní části ukazují, že AI je využívána především pro práci s textem, překlady a zpracování informací:

„Formulace myšlenek projektovým jazykem.“

„Zpracovávání dlouhých textů.“

„Přepis mluvené řeči na text pro účely reportů z konferencí nebo tiskových zpráv.“

„Zejména při hledání formulací, dokáže poměrně slušně stínovat vyjádření. Strukturace: upozorní na argumentačně slabé místo, pokud se dobře zadá prompt.“

„NotebookLM pomáhá s komparací změn v dokumentech. ChatGPT a Gemini pomáhají s hodně věcmi – překlady, koncepty, budgety, propočty, brainstorm různých témat např. když v kanclu něco nefunguje typu tiskárna...“

„Překlady zahraničních smluv, reportů, zápisy schůzek a online meetingů, podpůrný nástroj při psaní reportů a žádostí o dotací (nepíše text za mě, ale spíše ve formě feedbacku jako hodnotitel, co zlepšit, přidat, změnit), AI automatizace v Google nástrojích..“

AI zároveň podporuje brainstorming a řešení problémů. Z dalších odpovědí vyplývá, že v některých případech dokonce částečně nahrazuje týmovou interakci.

Celkově je AI využívána především jako praktický asistent, který zvyšuje rychlost a srozumitelnost práce, spíše než jako strategický nebo dokonce zcela autonomní nástroj.

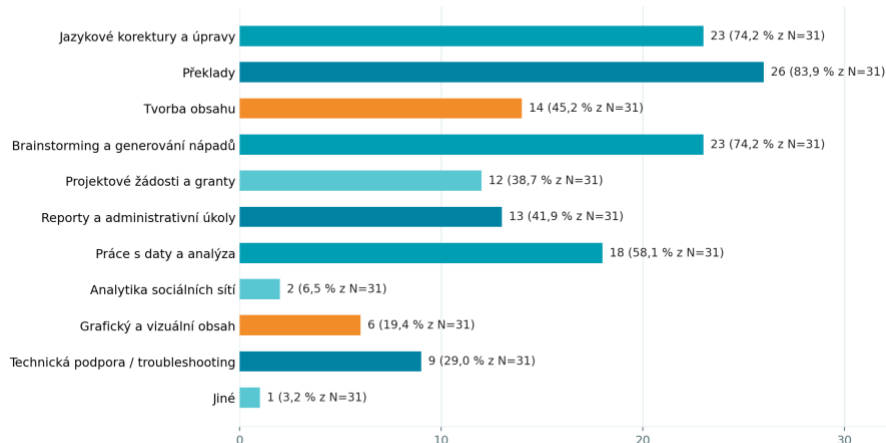
3. Oblasti využití AI

Výsledky dotazníkového šetření ukazují, že nástroje AI jsou v organizacích české sítě ALF využívány v široké škále praktických činností. Nejčastěji uváděnou oblastí využití jsou překlady (83,9 %), následované jazykovými korekturami a úpravami textů (74,2 %) a brainstormingem či generováním nápadů (74,2 %).

Obrázek 3

Oblasti využití AI

31 odpovědí - možnost vybrat více odpovědí

Procenta jsou vypočítána jako podíl ze všech respondentů (N=31).

Významná část respondentstva dále uvádí využití AI pro práci s daty a analýzu (58,1 %), tvorbu obsahu (45,2 %) a reporty či administrativní úkoly (41,9 %). Mezi další oblasti patří projektové žádosti a granty (38,7 %), technická podpora a troubleshooting (29 %) a grafický či vizuální obsah (19,4 %).

Tyto výsledky ukazují, že AI je využívána především v textově orientovaných, analytických a procesních činnostech, se silným důrazem na úkoly spojené s jazykem, zpracováním informací a strukturováním obsahu.

Odpovědi v kvalitativní části (Otázka *Můžete uvést konkrétní příklad, jak vám AI pomohla ve vaší práci?*) tyto vzorce dále ilustrují. Respondentstvo opakovaně zmiňuje využití AI při

překladech, přípravě návrhů a úpravách textů, stejně jako při generování nápadů a strukturování informací:

„AI mi také pomáhá s překládáním jazyků, generováním nápadů a řešením problémů.“

„Shrnování informací z internetu.“

„Objem informací, které se na mně hrnou je velmi zahlcující. Díky využití AI nástrojů mohu získat rychlý přehled a hlouběji se věnovat jádru své práce.“

„Nejvíce v rutinních úkolech, které AI automatizuje, reporty, administrativní dokumenty, práce s daty, překlady a korektura složitých odborných textů.“

„Supluje tým/iných kolegů/dodatočnou kapacitu, která chýba.“

„Psaní (nikdy ale nepoužívám jejich verzi jako finální).“

Některé odpovědi zároveň poukazují na využití AI v administrativních a rutinních úkolech, včetně přípravy reportů, zpracování dat a tvorby projektových dokumentů.

Celkově výsledky naznačují, že nástroje AI jsou nejčastěji využívány tam, kde mohou podpořit jazykovou práci, zpracování informací a rutinní organizační úkoly, spíše než ve vysoce specializovaných nebo oborově specifických činnostech.

4. Vnímání přínosů AI

Respondentstvo hodnotilo sadu tvrzení týkajících se vnímaných přínosů AI, například úspory času, zlepšení kvality textů, podpory při generování nápadů nebo zvýšení pracovní efektivity. Tvrzení byla hodnocena na pětibodové Likertově škále, kde hodnota 1 znamenala úplný souhlas a hodnota 5 úplný nesouhlas.

V oblasti vnímání přínosů AI výsledky šetření naznačují, že AI je nejvýrazněji oceňována pro svou schopnost šetřit čas a zvyšovat efektivitu práce. V případě tvrzení, že AI pomáhá šetřit čas, vyjádřilo 58,1 % respondentstva úplný souhlas a dalších 29 % spíše souhlasilo. Jde tak o jeden z nejjasněji rozpoznávaných přínosů AI.

Podobný vzorec se objevuje i u celkové pracovní efektivity: 51,6 % respondentstva zcela souhlasí s tím, že AI zvyšuje efektivitu jejich práce. To naznačuje, že AI je široce využívána k urychlení procesů a snížení času potřebného pro rutinní úkoly.

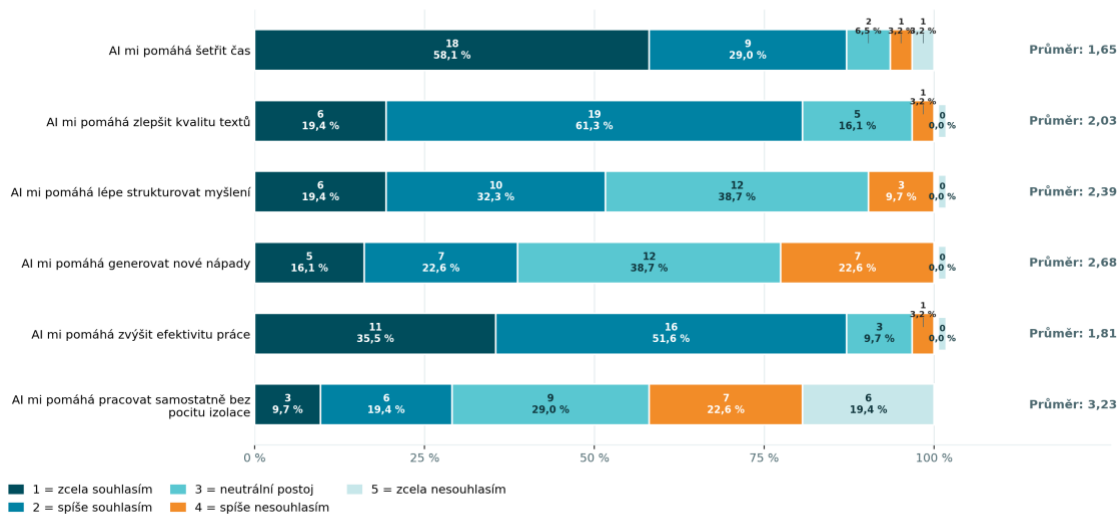
Dalším významným přínosem je zlepšení kvality textů, kde 61,3 % respondentstva uvedlo spíše souhlas. Tento poměr odpovídá dominantním oblastem využití AI, zejména překladům, jazykovým úpravám a tvorbě obsahu.

Přínosy související s generováním nápadů a kognitivní stimulací či podporou jsou rovněž přítomné, avšak méně jednoznačné a častěji hodnocené středními hodnotami. Nejvíce smíšené jsou odpovědi u tvrzení, že AI umožňuje samostatnější práci bez pocitu izolace.

Obrázek 4

Vnímané přínosy AI

31 odpovědí · Likertova škála 1–5

Procenta jsou vypočítána jako podíl ze všech respondentů (N=31).

V kvalitativní části (Otázka *Co považujete za největší přínos AI ve své práci?*) byla nejčastěji zmiňovaným přínosem (v různých variacích odpovědí) úspora času, často ve vztahu k rutinním nebo méně zásadním úkolům:

„Šetří mi čas, zejména s věcmi, které nejsou až tak podstatné, ale při tom normálně zabírají víc času, než by si člověk přál.“

„Díky delegaci repetitivních procesů cítím ve své práci větší prostor pro kreativitu a komunikaci.“

Respondentstvo dále zdůrazňuje rychlejší zpracování velkého množství informací a využití AI jako výchozího bodu pro přemýšlení, strukturování práce a orientaci v tématu:

„Největším přínosem je pro mě pocit, že mám ‚pomocníka‘ se kterým se můžu poradit, když si nevím rady.“

„Šetří čas při rutinních úkolech, které se dají automatizovat a já mohu ušetřený čas využít na jinou práci, pomáhá mi lépe strukturovat myšlení, rešeršovat a generovat nápady, na které bych přicházela hodiny.“

Celkově je AI vnímána především jako nástroj, který posiluje efektivitu, rychlost a srozumitelnost práce, spíše než jako prostředek, který by zásadně proměňoval samotnou povahu práce. Významné je také to, že u hodnocených tvrzení se téměř nevyskytuje silný nesouhlas. To může naznačovat, že přínosy AI jsou v rámci vzorku široce přijímané a nejsou předmětem výrazného odporu.

5. Překážky a limity práce s AI

Respondentstvo hodnotilo sadu tvrzení týkajících se rizik, limitů a odpovědného využívání AI na pětibodové Likertově škále, kde hodnota 1 znamenala opět úplný souhlas a hodnota 5 úplný nesouhlas. Tato tvrzení byla doplněna otázkou s možností výběru více odpovědí zaměřenou na praktické překážky a otevřenými odpověďmi popisujícími situace, kdy respondentstvo AI záměrně nevyužívá.

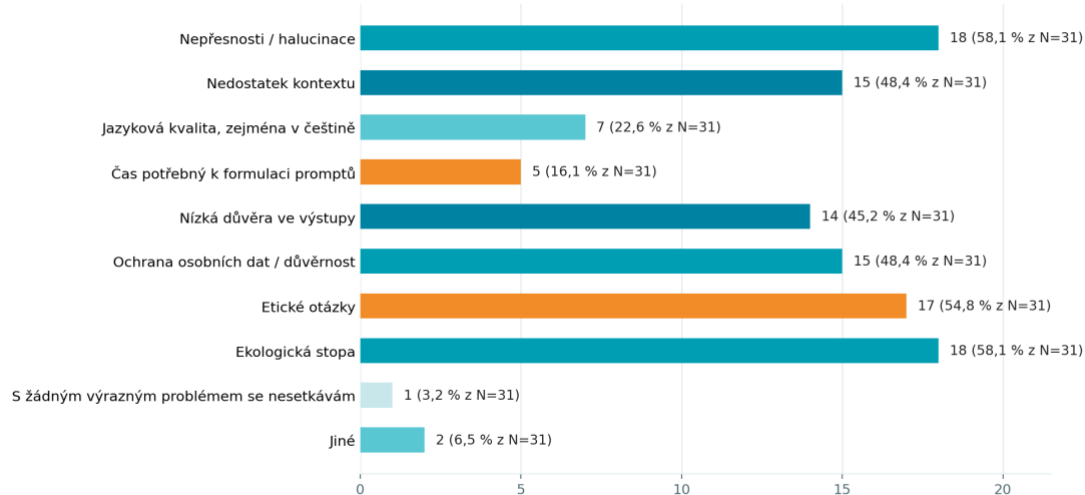
Nejčastěji uváděné problémy se týkají přesnosti a spolehlivosti. Celkem 58,1 % respondentstva upozorňuje na nepřesnosti nebo „halucinace“, následuje nedostatkem kontextu (48,4 %) a nízká důvěrou ve vygenerované výstupy (45,2 %). Tato zjištění naznačují, že výstupy AI nejsou obvykle přijímány automaticky, ale jsou dále kontrolovány a ověřovány.

Druhá významná skupina obav se týká širších etických, společenských a organizačních rizik. Ekologickou stopu AI označuje za problém 58,1 % respondentstva, zatímco etické otázky uvádí 54,8 %. Rizika spojená s prací s osobními nebo citlivými daty jsou rovněž výrazně zastoupena; upozorňuje na ně 48,4 % respondentstva. Tato zjištění společně ukazují, že respondentstvo věnuje pozornost nejen praktickým limitům AI, ale také jejím širším dopadům na organizace, komunity a společnost.

Obrázek 5

Hlavní problémy při používání AI

31 odpovědí · možnost vybrat více odpovědí

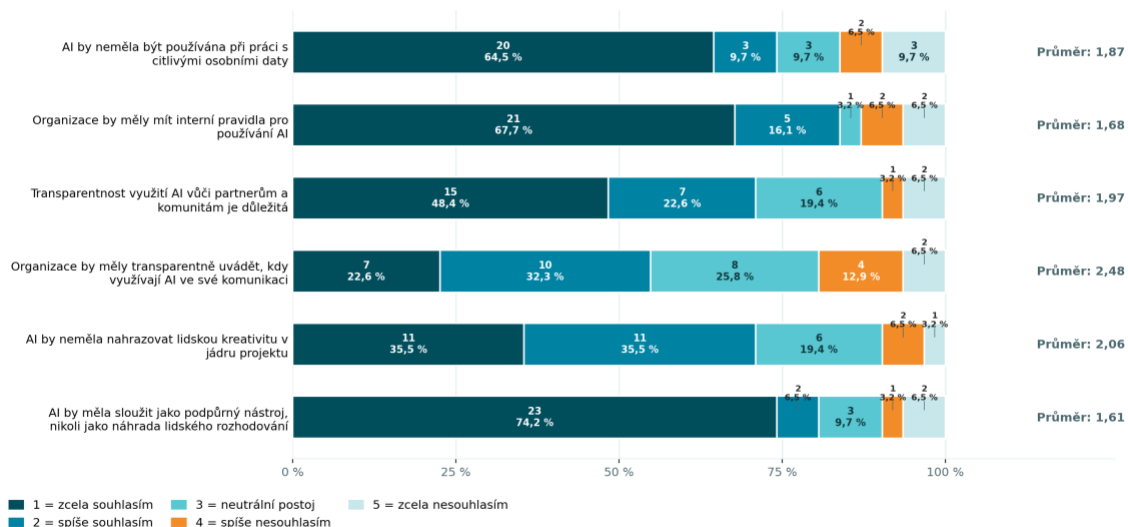
Procenta jsou vypočítána jako podíl ze všech respondentů (N=31). Respondenti mohli vybrat více možností.

Odpovědi na Likertově škále ukazují podobným směrem. Nejsilnější shoda se týká vnímání AI jako podpůrného nástroje, nikoli jako náhrady lidského rozhodování; s tímto tvrzením zcela souhlasí 74,2 % respondentstva. Následuje výrazná podpora zavedení interních pravidel pro používání AI (67,7 % úplný souhlas) a přesvědčení, že AI by neměla být používána při práci s citlivými osobními daty (64,5 % úplný souhlas).

Obrázek 6

Vnímané limity a výzvy AI

31 odpovědí · Likertova škála 1–5

Podpora transparentnosti při využívání AI je rovněž patrná, i když její intenzita je různorodější, zejména ve vztahu k externí komunikaci o využívání AI. Většina respondentstva zároveň souhlasí s tím, že AI by neměla nahrazovat lidskou kreativitu v samotném jádru projektů, i když tento postoj je ve srovnání s jinými tvrzeními o něco nuancovanější.

Zásadní je, že napříč těmito šesti tvrzeními se objevuje jen velmi málo případů silného nesouhlasu. To naznačuje, že uvedené obavy reflektují spíše šířeji sdílené normy než sporné či polarizující postoje.

Odpovědi v kvalitativní části naznačují, jak se tyto obavy promítají do praxe. Ptali jsme se otázkou: *V jakých situacích AI vědomě nepoužíváte?* Odpovědi nejvíce tematizovaly vyhýbání se zadávání citlivých dat:

„Nikdy nezadávám žádná citlivá data.“

„Zpracování osobních dat klientů.“

„Pokud se jedná o texty s osobními, nebo citlivými údaji, stejně tak při úpravách snímků.“

Respondentstvo dále upozorňuje na limity spolehlivosti, zejména na tendenci nástrojů AI poskytovat sice sebevědomě formulované, leč nesprávné odpovědi, stejně jako na riziko generických nebo výstupů velmi nízké kvality.

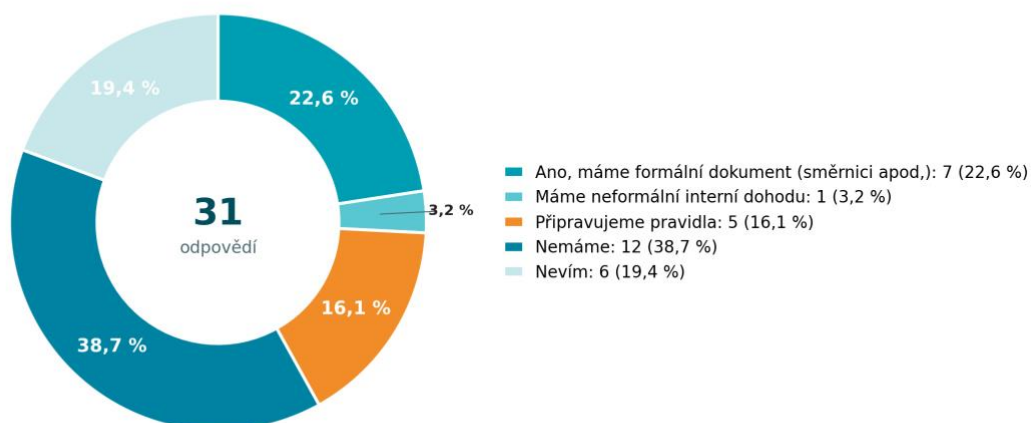
Tyto postoje se promítají také do organizační roviny. Největší část organizací stále funguje bez definovaných pravidel pro používání AI (38,7 %). Zároveň 22,6 % organizací

uvádí, že má formální interní pravidla, zatímco 16,1 % je v procesu jejich přípravy. To ukazuje na mezery mezi silně identifikovanou potřebou regulace využívání AI a skutečným zavedením regulace.

Obrázek 7

Interní pravidla nebo doporučení pro používání AI

31 odpovědí

Celkový obraz ukazuje, že využívání AI je nejen široce rozšířené, ale zároveň doprovázené výraznou mírou opatrnosti a seberegulace ze strany respondentstva. Ta vychází z praktických zkušeností, etických úvah i postupně se formujících organizačních norem.

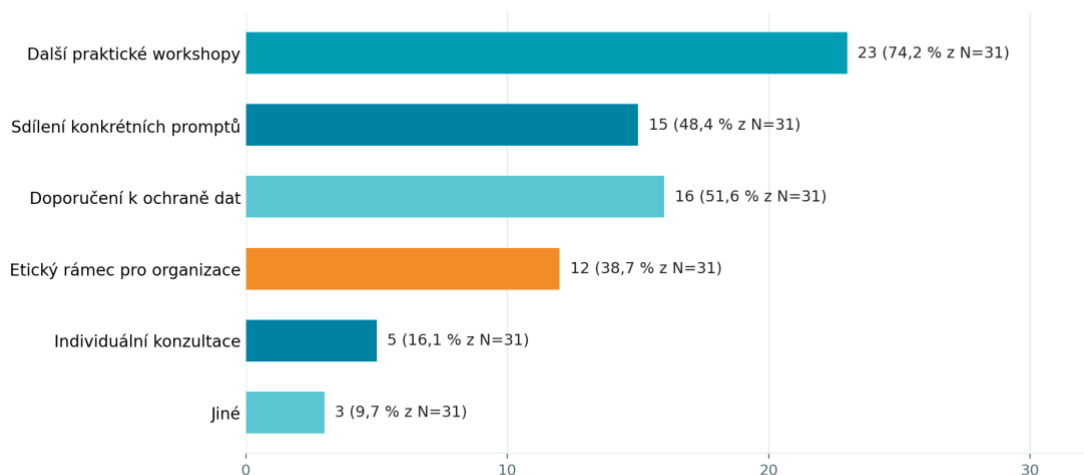
6. Potřeby a priority do budoucna

Výsledky dotazníkového šetření ukazují jasnou poptávku po další praktické podpoře a rozvoji kapacit v oblasti využívání AI napříč českou sítí ALF. Nejčastěji zmiňovanou formou podpory jsou další praktické workshopy (74,2 %), následované poptávkou po doporučeních k ochraně dat (51,6 %) a sdílení konkrétních promptů a praktických příkladů využití AI (48,4 %).

Obrázek 8

Co by vám pomohlo při práci s AI?

31 odpovědí · možnost vybrat více odpovědí

Procenta jsou vypočítána jako podíl ze všech respondentů (N=31). Respondenti mohli vybrat více možností.

Respondentstvo zároveň zdůrazňuje potřebu strukturovaného etického rámce (38,7 %). To naznačuje, že organizace nehledají pouze technické dovednosti, ale také vodítka pro odpovědné a kontextově citlivé využívání AI.

Tyto potřeby úzce souvisejí s obavami identifikovanými v předchozí části. Zejména výrazná poptávka po doporučeních k ochraně dat a etickému využívání AI ukazuje na přetrvávající nejistotu ohledně toho, jak AI bezpečně používat v organizačním prostředí.

Opakujícím se tématem v kvalitativní části byla potřeba průběžného vzdělávání vzhledem k rychlému vývoji nástrojů AI:

„Stále jsem na začátku. Průběžné vzdělávání je nezbytné už pro rychlost, s jakou se tento segment vyvíjí.“

„Udržení aktuální představy o nástrojích AI, nestíhám držet krok.“

Další klíčovou identifikovanou oblastí byla ochrana dat a odpovědné využívání AI, včetně praktického vedení pro organizace, stejně jako širší etická doporučení.

„Ochrana osobních údajů, co nejefektivnější využívání AI v organizacích“

„Pomoc neziskovým organizacím s kyberbezpečnostními opatřeními, nastavením ochrany dat klientů a zaměstnanců.“

„Etika (včetně globálních otázek - např. které společnosti používají AI k různým problematickým praktikám, např. v kontextu války na Blízkém východě) a ochrana dat.“

Respondentstvo zároveň poukazuje na význam praktických aplikací, zejména v oblastech projektového řízení, fundraisingu a automatizace rutinních úkolů.

Celkově tato zjištění ukazují, že budoucí aktivity v rámci české sítě ALF by se měly zaměřit na kombinaci rozvoje praktických dovedností, sdílení dobré praxe a vytváření jasných etických a organizačních doporučení. Tyto aktivity by měly reflektovat jak příležitosti, které AI nabízí, tak limity a rizika identifikovaná v dotazníkovém šetření.

7. Závěr

Z dotazníkového šetření vyplývá jasný vzorec: nástroje AI jsou již široce integrovány do každodenní práce organizací české sítě ALF, jejich role však zůstává především podpůrná, nikoli transformační.

Z dat zároveň vyplývá několik důležitých protichůdných tendencí. Respondentstvo na jedné straně uvádí vysokou míru využívání AI a jasně vnímané přínosy, zejména v oblasti úspory času a efektivity. Současně však vyjadřuje přetrvávající obavy týkající se spolehlivosti, ochrany dat a etických dopadů. Výsledkem lze obecně interpretovat jako formu **pragmatického přijímání AI**: nástroje jsou aktivně využívány, ale zároveň k nim respondentstvo přistupuje s opatrností.

Klíčová zjištění

Z výsledků dotazníku vyplývají čtyři protichůdné tendence

1 Široké využívání, podmíněná důvěra

AI je široce využívána, její výstupy jsou však vnímány jako předběžné návrhy a vyžadují ověření.

2 Silné normy, omezené řízení

Respondentstvo výrazně podporuje interní pravidla, řada organizací je však zatím nezavedla.

3 Vyšší efektivita, omezená transformace

AI slouží především k podpoře existujících pracovních postupů, nikoli k jejich zásadní proměně.

4 Široké přijetí, nízká polarizace

Téměř úplná absence silného nesouhlasu naznačuje obecné přijetí AI i mezi opatrnějšími uživateli.

Závěrem lze říct, že klíčovou výzvou pro nadcházející období pro členstvo české sítě ALF není samotné přijetí AI, ale způsob, jak ji využívat odpovědně, efektivně a v souladu s hodnotami organizací. To zahrnuje posilování praktických dovedností, vytváření jasných interních pravidel a otevírání prostoru pro sdílení zkušeností a dobré praxe napříč sítí.

Příloha: Charakteristika výzkumného vzorku

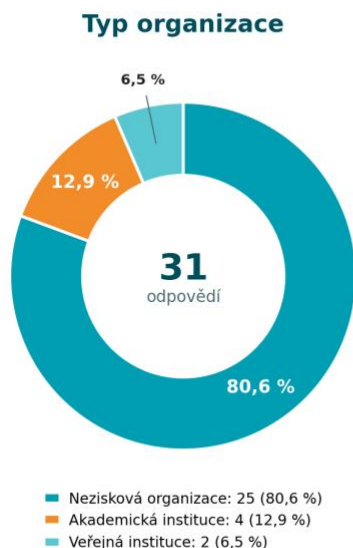
Dotazníkové šetření bylo anonymizované a zachycovalo pouze základní kontextové informace o složení výzkumného vzorku, zejména typ organizace, oblast působení, velikost organizace a roli respondentstva v organizaci. Celkem bylo získáno 31 odpovědí.

Vzorek tvořily především neziskové organizace (80,6 %). Menší část respondentstva působila v akademických institucích (12,9 %) a veřejných institucích (6,5 %). Žádný respondent nevybral možnost soukromá organizace / obchodní společnost ani jiný typ organizace. Z hlediska velikosti byly nejčastěji zastoupeny organizace s 16–50 zaměstnanci (45,2 %) a organizace s 50 a více zaměstnanci (41,9 %). Organizace s 6–15 zaměstnanci tvořily 12,9 % vzorku.

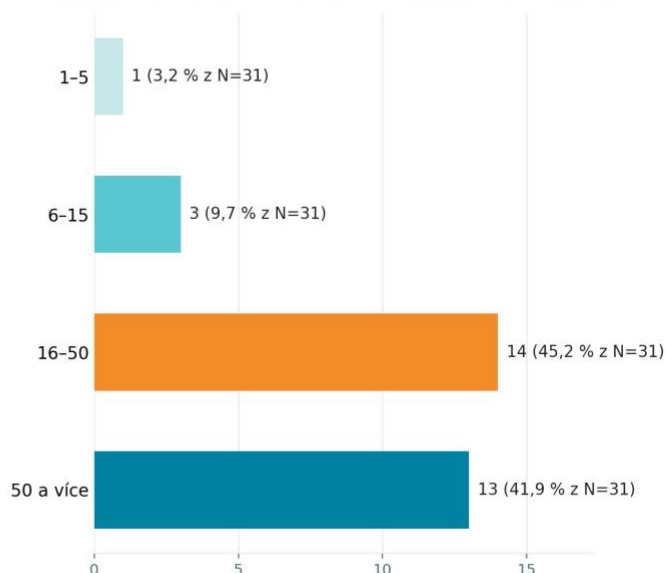
Z hlediska tematického zaměření byly ve vzorku nejvýrazněji zastoupeny organizace působící v sociální oblasti a integraci (61,3 %), ve vzdělávání (41,9 %), v kultuře a umění (29 %) a ve výzkumu (19,4 %). Méně často byly uváděny komunikace a média a jiné oblasti. Vzhledem k tomu, že respondentstvo mohlo vybrat více oblastí působení současně, procenta ukazují podíl respondentů z celku N=31, kteří danou oblast označili, nikoli podíl vzájemně se vylučujících kategorií.

Z hlediska role v organizaci byly nejčastěji zastoupeny vedení a management (35,5 %) a projektový management (32,3 %). Respondentstvo dále uvádělo role v oblasti komunikace / PR, administrativy, fundraisingu a dalších činností. Také v této otázce bylo možné vybrat více možností; procenta proto opět vyjadřují podíl z celkového počtu respondentů.

31 odpovědí · anonymizované kontextové informace

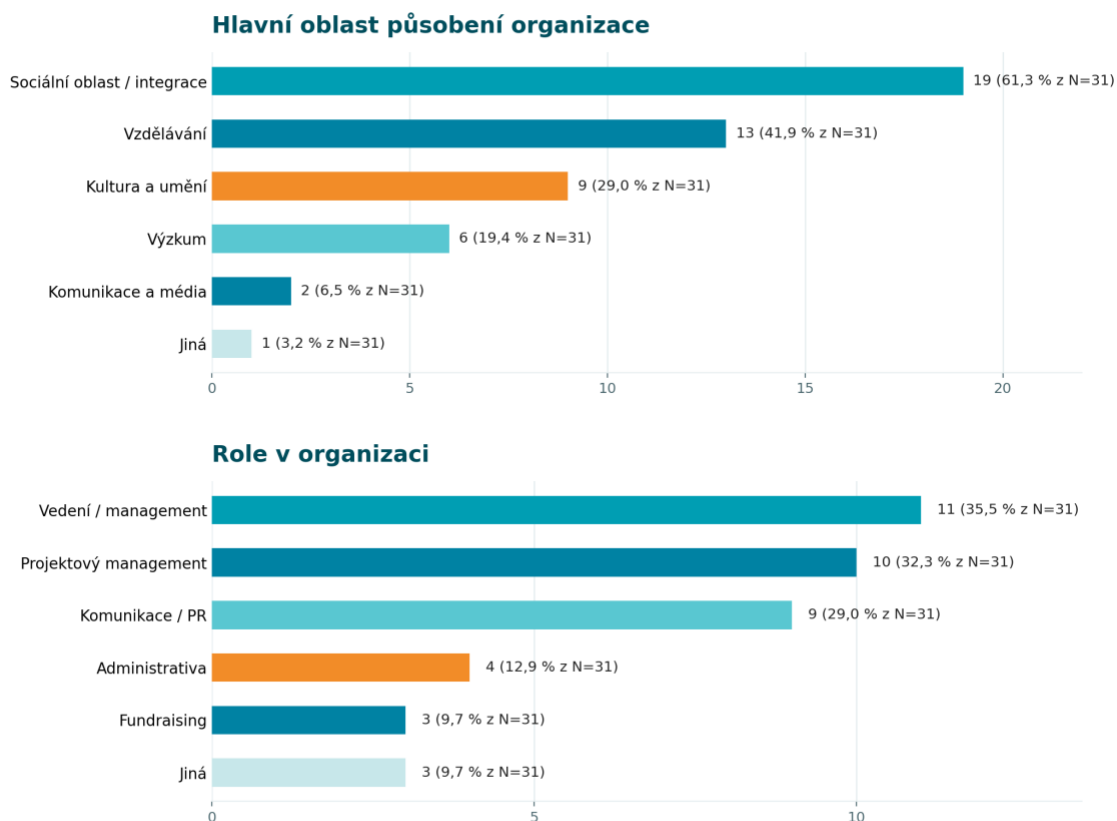

Velikost organizace podle počtu zaměstnanců

Poznámka: procenta jsou počítána jako podíl z celkového počtu respondentů (N=31).

31 odpovědí · u obou otázek bylo možné vybrat více možností

Poznámka: procenta ukazují podíl respondentů z celku N=31, kteří danou možnost označili; kategorie se proto vzájemně nevylučují.

Poznámka: Vizualizace v této publikaci byly vytvořeny s využitím nástroje generativní umělé inteligence ChatGPT.